

Interview met de paus tijdens de vlucht naar het Verenigd Koninkrijk

Tekst van de Vatican Information Service

VATICANSTAD, 16 SEPTEMBER 2010 - Volgens traditie op zijn apostolische reizen naar het buitenland beantwoordde de Heilige Vader tijdens zijn vlucht naar het Verenigd Koninkrijk vragen van de journalisten die hem begeleidden in het pauselijke vliegtuig.

Een journalist vroeg de paus of hij zich zorgen maakte over de discussies en tegengestelde meningen die de voorbereidingen van deze reis gekenmerkt hebben. "De traditie van het land kent ook sterke antikatholieke stromingen. Bent u bezorgd over hoe u ontvangen zult worden?"

Benedictus XVI antwoordde: "Ik moet zeggen dat ik niet bezorgd ben. Immers toen ik naar Frankrijk ging zou dat het meest antiklerikale land zijn, met sterke antiklerikale stromingen en zeer weinig gelovigen. En toen ik de Tsjechische Republiek bezocht zou dat het meest religieuze land van Europa zijn. [...] Natuurlijk, Groot-Brittannië heeft zijn eigen geschiedenis van antikatholicisme, dat is duidelijk, maar het is ook een land met een grote historie van tolerantie. Daarom ben ik er zeker van dat er in het algemeen een positief welkom zal zijn door katholieken en andersgelovigen, met belangstelling van mensen die vooruitgang nastreven in deze tijd, en wederzijds respect en tolerantie waar antikatholicisme bestaat. Ik hoop dapper en verheugd verder te gaan".

De tweede vraag was: "Het Verenigd Koninkrijk, zoals vele andere Westerse landen, wordt als een seculiere staat gezien. Er is een sterke cultureel gemotiveerde atheïstische beweging. Toch zijn er ook tekenen dat het religieuze geloof, met name dat in Jezus Christus, levend blijft op persoonlijk niveau. Wat betekent dat voor katholieken en anglicanen? Kan er iets gedaan worden om de Kerk tot een geloofwaardiger en aantrekkelijker instituut te maken?"

"Naar mijn mening", antwoordde de paus, "is een Kerk die vooral probeert aantrekkelijk te zijn al op de verkeerde weg. Zij werkt immers niet voor zichzelf, aan meer leden en meer macht. De Kerk dient de Ander, niet zichzelf, en niet om sterk te worden, maar eerder om de boodschap van Jezus Christus toegankelijker te maken: de grote waarheden, de grote krachten van de liefde en verzoening die in Hem zichtbaar werden en altijd van zijn aanwezigheid uitgaan. [...] In deze zin, lijkt mij, moeten anglicanen en katholieken een simpele en zelfde opdracht volgen, eenzelfde richting. Als zij inzien dat geen van beiden een doel voor zichzelf is,

maar beiden instrumenten van Christus zijn ('vriend van de bruidegom' zoals st. Johannes zegt); als beiden Christus' prioriteiten en niet die van henzelf volgen, komen ze bij elkaar omdat die prioriteiten hen verenigen. Ze zijn niet langer rivalen die ieder voor zichzelf meer volgelingen zoeken. Ze worden verenigd in hun inzet voor de waarheid van Christus die in deze wereld komt. Zo vinden zij elkaar in authentieke en vruchtbare oecumene".

De derde vraag aan de paus was hoe hij het vertrouwen bij de gelovigen na de schandalen van seksueel misbruik kan helpen herstellen.

"Allereerst moet ik zeggen dat deze onthullingen een shock voor mij waren en een bron van grote droefheid. Het is moeilijk te begrijpen hoe deze perversie van het priesterambt mogelijk was. De priester zegt op het ogenblik van de wijding, na een jarenlange voorbereiding daarop, ja tegen Christus, en wordt Zijn stem, mond en hand. Hij dient Hem met heel zijn leven, zodat de Goede Herder die ons bemint, helpt en naar de waarheid leidt aanwezig wordt in de wereld. Het is moeilijk te begrijpen hoe een man die deze dingen heeft gezegd en gedaan kan vervallen tot deze perversie. Dat is heel droevig. Het is ook droevig dat de kerkelijke autoriteiten onvoldoende waakzaam waren en niet snel en doortastend genoeg de noodzakelijke maatregelen getroffen hebben. Om al deze redenen zijn we nu in een periode van boetedoening, nederigheid en hernieuwde oprechtheid. [...] Wat de slachtoffers betreft, wil ik graag drie belangrijke dingen zeggen. [...] Hoe kunnen we dingen weer goedmaken, wat kunnen we doen om deze mensen over hun trauma heen te helpen komen, het leven weer te ontdekken en te geloven in de

boodschap van Christus? Zorg en inzet voor de slachtoffers is de eerste prioriteit, met materiële en geestelijke bijstand. De tweede vraag is het probleem van de dader, de verzekering van een juiste straf en de uitsluiting van contactmogelijkheden met jonge mensen. Immers we weten dat dit een ziekte betreft en daar waar de ziekte bestaat kan de vrije wil niet functioneren. Zo moeten we deze mensen tegen zichzelf beschermen. Het derde punt betreft preventie door de vorming en selectie van priesterkandidaten. Waakzaamheid zodat deze zaken zover als menselijk mogelijk is in de toekomst worden vermeden. Ik wil op dit moment ook graag de Britse bisschoppen bedanken voor hun opmerkzaamheid en samenwerking, zowel met de Petrusstoel als met de publieke overheden, en voor hun zorg voor de slachtoffers. Ik meen dat het Britse episcopaat goed werk heeft verricht en nog zal verrichten, en ik ben hen erg dankbaar".

"De persoon van kardinaal Newman", merkte een andere journalist op, "is voor u zo belangrijk, dat u hem bij uitzondering zelf wilt zaligspreken. Denkt u dat zijn gedachtenis kan helpen de verdeeldheid tussen anglicanen en katholieken te overwinnen? Welke aspecten van zijn persoonlijkheid wilt u het meest benadrukken?"

"Kardinaal Newman is vooral", zei de Heilige Vader, "een modern mens die alle problemen van de moderniteit heeft door-gemaakt, het probleem van agnosticisme, de onmogelijkheid om God te kennen en in Hem te geloven. [...] Ik wijs ook graag op de volgende drie elementen. De moderniteit van zijn leven, met alle twijfels en problemen van vandaag. Zijn immense vorming, kennis van de grote cultuurschatten en permanente bereid-

heid die kennis te onderzoeken en vernieuwen. En tenslotte zijn spiritualiteit, geestelijk leven, zijn leven met God. Deze dingen maken hem tot een uitzonderlijke man van onze tijd. Zo verschijnt zijn persoon als een kerkleraar voor ons en iedereen, en tevens een brug tussen anglicanen en katholieken”.

De laatste vraag was: "Dit bezoek wordt als staatsbezoek beschouwd. Zijn er belangrijke punten van overeenkomst met de Britse autoriteiten, met name met het oog op de grote uitdagingen waar de wereld nu voor staat?"

De paus antwoordde: "Ik ben hare majesteit koningin Elizabeth II heel dankbaar, dat zij dit bezoek deze status heeft verleend. Zij heeft daarmee zowel het publieke karakter als onze grote gezamenlijke verantwoordelijkheid uitgedrukt, politiek en religieus, voor de toekomst van het continent en van de mensheid, voor de waarden waaruit gerechtigheid en beleid voortkomen. Waarden die uit het geloof voortvloeien en door ons gezamenlijk in deze tijd worden verder gedragen. Natuurlijk maakt het feit van een staatsbezoek dit bezoek niet tot een politieke gebeurtenis. Het gegeven dat de paus een staatshoofd is, is slechts een instrument om de onafhankelijkheid van zijn boodschap en het publieke karakter van zijn werk als pastor te waarborgen. In die zin blijft het staatsbezoek in feite en in wezen een pastoraal bezoek”.

© 2010 - Vatican Information Service /
Secretariaat RK Kerk

Vertaling: Herman Lohman MA